

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Flemming Bonne.

Kl. 15:29

(Ordfører for forslagsstillerne)

Flemming Bonne (SF):

Ser man det. Her gik vi og troede, at vi i SF havde fundet de vises sten, for nu har man jo via Finansieringsudvalget og ad andre kanaler år efter år forsøgt at skabe et system, som alle kommuner kan leve med og leve under. Men jeg kan forstå, at der ikke er den store tiltro til, at man kan lave et system, der er neutralt, ej heller selv om man på forhånd politisk beskriver opgaven – hvad det er, vi vil have – nemlig et system, som sikrer, at for alle kommuner, uanset om de ligger ude i den yderste kant af Danmark, om de ligger i whiskybæltet, eller hvor pokker de befinder sig, om der er store sociale udgifter, eller om der ikke er sociale udgifter, og hvad der ellers er, er udgangspunktet det samme. Inden man begynder at prioritere sin virksomhed, har man det samme økonomiske udgangspunkt. Jeg er sikker på, at det vil være muligt at lave sådan et system. Men o.k.

I disse dage og uger er vi jo vidner til, at en række kommuner er ved at genåbne deres budget for 2009, og at de skærer dybt i ældreplejen og skole- og børneområdet. Det er ikke, fordi de har levet over evne, men fordi de rammes af en urimelig udligningsordning. Den tidligere velfærdsminister har erkendt, at der er et problem, men har samtidig sagt, at man ikke kan forvente, at problemet løses før end i 2012. Dette eksempel er ikke enkeltstående. Derfor mener vi i SF, at det er på tide, at Folketinget skaffer sig et bedre grundlag for et kommunalt udligningsssystem i Danmark.

Derfor fremsætter vi i dag et beslutningsforslag, der pålægger regeringen senest den 1. juni at nedsætte en videnskabelig og neutral kommission, der får til opgave i løbet af et år at udvikle en række modeller til statslig og mellemkommunal finansiering af kommunernes økonomi, således at der sikres bedre sammenhæng mellem skattetryk, service og lokal velfærd. Kommissionen skal til forskel fra tidligere kommunale udvalgsarbejder ikke være paritetisk sammensat, men skal være sammensat af eksperter fra universiteter, SFI og AKF.

Formålet med forslaget er, at der skal være sammenhæng mellem de kommunale skatteprocenter og de penge, den enkelte kommune har

til rådighed til kommunal service. Der er et stort behov for at gøre noget ved ubalancen mellem skatteprocent og serviceniveau, som mange kommuner og deres borgere oplever. Skævhederne, eller ubalancen om man vil, har affødt meget debat i medierne, deputationerne i Kommunaludvalget og til velfærdsministeren, og der er udarbejdet kommunale hvidbøger osv.

Professor Bent Greve, Roskilde Universitetscenter, skriver i et indlæg den 11. januar, at nuværende forskelle i kommunernes serviceniveau ikke kan forklares med forskelle i skatteniveauet. I den forstand fungerer udligningsordningerne ikke optimalt, står der. Det er jeg fuldstændig enig i. Derfor fremsætter vi beslutningsforslaget.

Bent Greve skriver videre, at en decentral velfærdsmodel som den danske i teorien burde betyde, at borgere i en kommune, der ønsker højt serviceniveau, kan få det, hvis de er villige til at betale en høj skat. Han skriver, at det omvendt gælder, at borgere i en kommune, der ønsker en lav skat og et lavt serviceniveau, kan beslutte det.

Det er jo så sandt, som det er sagt, og det er lige præcis sådan et system, forslagsstillerne efterspørger, og som formentlig kun kan leveres i en uvildig proces med deltagelse af nye eksperter på området.

Det var meningen, at kommunalreformen skulle skabe større og økonomisk robuste kommuner, og at sammenlægningerne af mindre og vanskeligt stillede kommuner ville blive udjævnet. Resten skulle en ny finansieringsreform klare, således at alle kommuner var klar til de nye og større opgaver.

Kl. 15:34

Sådan blev det desværre ikke. Vi så en række vanskeligt stillede kommuner blive lagt sammen – det blev de ikke bedre stillet af. Tværtimod blev enkelte faktisk dårligere stillet.

Der er i dag en række kommuner, som er nødt til at opkræve en høj skat, men som kun har få penge til velfærd – altså det modsatte billede af, hvad professor Bent Greve tegnede som en idealmode.

Vi peger i vore bemærkninger til forslaget på, at der f.eks. på ældreområdet er et spænd fra 30.000 kr. pr. ældre i en kommune til 70.000 kr. pr. ældre i en anden kommune til ældre-service. Kommunen, der har 30.000 kr., opkræver en skatteprocent på 26,7 – noget nær Danmarks højeste – og kommunen, der kan tillade sig at bruge 70.000 kr., opkræver en skatteprocent, der ligger nede på 23,8. Det vil sige, at der er en forskel